

יומא יז: (ש9 הנקודתיים) עד יח: (המשנה)

ביאורי מושגים

חלוקת עבודת המקדש בין הכהנים - הכהנים התחלקו ל24 משמרות. כל משמר שימש בבית המקדש שבוע כך שלרוב היה כל משמר משמש במקדש פעמיים בשנה. כל משמר התחלק לשישה בתי אב כך שכל יום שימש בית אב אחר ובשבת היו משמשים כל בתי האב יחד. בשבת היתה מתבצעת גם ההחלפה בין המשמרות. המשמר היוצא עובד את עבודות הבוקר והמשמר הנכנס עובד את עבודות הערב בשלושת הרגלים היו עולים כל עם ישראל לבית המקדש ובהם כמובן גם כל הכהנים. במציאות זו שימשו כל המשמרות יחד.

חלוקת לחם הפנים - לחם הפנים היה מתחלק בין המשמרת היוצאת למשמרת הנכנסת, חכמים נחלקו כיצד היתה מתבצעת החלוקה. האם היא היתה חצי חצי (6/6) או שהמשמרת הנכנסת קיבלה 2 יותר (5/7) בשכר זה שנעלה את הדלתות, **בשבת היוצאת בחג או סמוכה אליו ממש** (כשהחג נגמר בבערב שבת או התחיל במוצ"ש) היו כל המשמרות מתחלקים שווה בשווה. **בשבת הסמוכה בריחוק לחג** (כשהחג נגמר בחמישי בלילה או התחיל בראשון בערב) - המשמרות שהחליטו להשאר לשבת היו זכאים לקבל 2 חלות, שאר החלות היו מתחלקים בין המשמר הנכנס ליוצא (5/5 למי שסובר שחילקו שווה בשווה או 6/4 למי שסובר שהנכנס קיבל יותר)

ברייתא

כמה חלות היה רשאי הכה"ג לקחת:

חלה אחת (מתוך 2),

חלק א': משתי הלחם (שהובאו בשבועות):

ת"ק: 4 או 5,

חלק ב': מלחם הפנים (12 חלות שהיו תמיד על השולחן וחולקו בשבת):

רבי: 5 - לכה"ג מותר לקחת חצי (שנאמר 'לאהרן ובניו')

כיצד הכה"ג נוטל 4 או 5:

אם ההלכה היא שכל משמר מקבל 6:
הכה"ג רשאי לקחת 5,

אם ההלכה היא שכל משמר לוקח 5:
הכה"ג רשאי לקחת 4.

והמשמר הנכנס לוקח עוד 2 על סגירת שערים

כמי נשנתה הברייתא

אבי

שתי הלחם - כחכמים (הם מודים שבשתי הלחם הכה"ג יקבל חצי כיוון שאין זה מכובד להביא לו חלה פרוסה)

לחם הפנים - ת"ק (4 או 5) - כחכמים,

רבי (5) - כרבי

רבא

שתי הלחם - כרבי

לחם הפנים - ת"ק (4 או 5) - כרבי

רבי (5) - כרבי

דחיה לדברי רבא:

אם ת"ק בעצמו הוא כרבי למה הביאו את דברי רבי אחר כך

כיצד הכה"ג נוטל 5:

הנחת היסוד של רבי: כל משמר לוקח 5

לכן הכה"ג רשאי לקחת 5 (שהם חצי מ10 החלות המתחלקות)

כיצד הכה"ג נוטל 4 או 5:

הנחת היסוד של רבי: כל משמר לוקח 5

במצב רגיל:
הכה"ג רשאי לקחת 5 (שהם חצי מ10 החלות המתחלקות)

בשבת הסמוכה לחג (עיין ביאור מושגים):
הכה"ג רשאי לקחת 4 (שהם חצי מ8 החלות המתחלקות)

המשנה

הכנות הכה"ג ליום הכיפורים

1. לימוד - מקריאים לכה"ג את סדר עבודת היום ודואגים שיקרא בעצמו בפיו (שמא שכח או לא למד)
2. חזרה גנרלית - בבוקר ט' בתשרי העמידו את הכה"ג בשער המזרחי והעבירו לפניו את סוגי הקרבנות, (חוץ מהשעירים)
3. התפריט - בשבעת הימים היה הכה"ג אוכל כל מה שרצה, בערב יום הכיפורים היא אוכל מעט כדי לא להרדם בלילה.

סוגי המאכלים שהאכילהו בערב יר"כ

רבי יהודה בן נקוסא: מאכלים אותו מאכלים הגורמים לעצירות (כדי שלא יצטרך להתפנות למחרת),

חכמים: אין מאכלים אותו מאכלים שגורמים לראות קרי או זיבה (ולכן לא האכילוהו את המאכלים שר' יהודה בן נקוסא הציע לתת לו)

כהן גדול - חייב להיות תלמיד חכם

בבית ראשון בחרו את הכה"ג לפי הכישורים: ואז לא היה כהן גדול שלא למד את ההלכות

בבית שני בחרו את הכה"ג לפי הקשרים שלו: ואז היו כהנים גדולים שלא למדו את ההלכות.

'לא מעבירים שעירים'טעם הדבר:

כדי לא להעציב ולהזכיר לו את עוונות העם. (את פר החטאת שמכפר על אחיו הכהנים מעבירים לפניו כיוון שהוא מכיר את הכהנים היטב ויכול לדאוג שלא יחטאו)

דעה חולקת:

הברייתא סוברת שמעבירים לפניו גם שעירים

הערות שונות בעניין צניעות ושמירת הברית

1. אדם שמתארח במקום מסויים: אל יאכל מאכלים המביאים לידי קרי (כמו ביצים) כדי שלא יראה קרי בטעות ויתגנה בעיני המארחים, לא יתכסה במצעים של המארחים (כשהוא ישן בלי לבנים ובגדים) כדי שלא יראה בטעות ויתגנה בעיני המארחים,
2. אסור לאדם אחד להקים שתי משפחות בשתי מקומות שונים (מחשש שצאצאיו לא ידעו על קירבתם ויתחתנו יחד)
3. לכל אדם יש בעיה של שמירת היצר גם לרבנים גדולים וחשובים ולכן צריך להשתדל להתמודד עם בעיה זו בדרכים מתאימות לפי מנהג הדור והתקופה (בזמן האמוראים כשהדבר היה נהוג ומקובל הם יעדו להם אישה חלופית כדי להתמודד עם הבעיה).